

میانجی‌گری بدون تعهد

صفحه ۷
یکشنبه ۲۴ فروردین ۱۴۰۴ | ۱۴ شوال ۱۴۴۶ | ۱۳ آوریل ۲۰۲۵ | سال هفدهم | شماره ۸ | صفحه ۵۰۰ | تومان

وطن امروز

تاکی پژمانیسم؟

بررسی نشانه‌هایی که از سیر نزولی فروش کم‌دی‌ها
در سینمای ایران دیده می‌شود

صفحه ۸
VATAN-E-EMROOZ | VOL.17 | NO.4290 | SUN.APR.13.2025 | ISSN:2008-2886 | ۱۶۰ سال و ۲۲۳ روز گذشت

تیترهای امروز

چرا بی عقب‌نشینی آمریکا از زباده‌خواهی
در مذاکرات از زبان عبدالباری عطوان:
ترامپ از ایستادگی ایرانیان ترسید

عقب‌گرد عرب‌ده‌کش

صفحه ۲
«وطن امروز» گزارش می‌دهد: با کاهش بارش‌ها و افت
ذخایر سدها، الزامات مدیریت منابع آبی چیست؟

اضطراب آب!

صفحه ۲
«وطن امروز» از بهبود وضعیت اشتغال کشور در سال
۱۴۰۳ گزارش می‌دهد

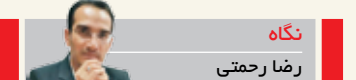
غلبه نسبی کار بر بیکاری

صفحه ۳
گزارش «وطن امروز» از تصویری که متغیرهای
اقتصاد کلان در سال ۱۴۰۳ ترسیم می‌کند

کالبدشکافی شاخص‌ها

صفحه ۵

کدام منافع ملی قابل مذاکره است؟

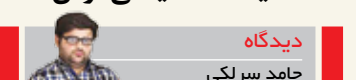
نکته
رضا رحمتی

اینکه در مذاکرات بین ایران و آمریکا بر سر چه مسائلی می‌توان گفت‌وگو کرد؟ مذاکره باید مستقیم باشد یا غیرمستقیم؟ مذاکره باید در یکی از ۲ کشور انجام شود یا در کشور ثالث؟ اعضای تیم مذاکره‌کننده باید از وزارت خارجه باشند یا شورای عالی امنیت ملی؟ دستور کار مذاکرات باید چه چیزهایی باشد؟ هر یک می‌تواند موضوعی برای بحث و بررسی باشد که مستقل از جانب‌داری سیاسی و جناحی، صرفاً با توجه به منافع ملی و اصولی ایران مورد توجه قرار گیرد. در این یادداشت تلاش خواهیم کرد به یک سوال پاسخ دهیم و آن اینکه «کدام منافع ملی قابل مذاکره است؟» به بیان دیگر آیا درباره هر موضوعی یا هر منافع ملی می‌توان با طرف‌های مقابل در مذاکره گفت‌وگو کرد؟ آیا رهبری مذاکرات می‌تواند درباره همه مسائل درون‌مرزی مذاکره کند؟ پاسخ روابط بین‌الملل به این سوالات چیست؟ در ادبیات روابط بین‌الملل، منافع ملی انواعی دارد که عبارت است از: منافع حیاتی، منافع مهم و منافع حاشیایی.

ادامه در صفحه ۲

چرا ترامپ تصمیمات خود را با تهدید دیکنته می‌کند؟

سیاست نمایشی ترس

دیدگاه
حامد سرلکی

در روزهای اخیر دیدار نمایندگان ایران و آمریکا در عمان به عنوان نقطه عطفی در روابط متشنج ۲ کشور مطرح شده است. این دیدار در شرایطی انجام می‌شود که تهدیدات مکرر ترامپ علیه ایران و کشورهای مستقل دیگر، به ابزاری برای ترس‌آفرینی و ایجاد ناامیدی در میان ملت‌ها تبدیل شده است. ترامپ با استفاده از زبان تهدید و فشار، سعی در به حاشیه راندن صدای مقاومت و استقلال ملی دارد. این سیاست نه تنها بر ایران تأثیر می‌گذارد، بلکه کشورهای دیگر را نیز در معرض خطر قرار می‌دهد و به تضعیف اراده ملت‌ها منجر می‌شود. در این راستا، تحلیل عمیق‌تری از سازوکارهای ترس‌آفرینی و تأثیر آن بر گفت‌وگوهای اجتماعی و سیاسی لازم است. بویژه اینکه این رویکرد، با استفاده از رسانه‌ها و ابزارهای جنگ شناختی، به تکرار روایت‌های مسلط و تحمیل گفت‌وگو تسلیس‌طلبی کمک می‌کند. در این شرایط، بیداری هوشمندانه و بازتعریف گفت‌وگو مقاومت می‌تواند به عنوان راهکاری موثر در برابر این تهدیدات عمل کند.

ادامه در صفحه ۶

دور نخست مذاکرات ایران و آمریکا به صورت غیرمستقیم و صرفاً درباره موضوع هسته‌ای در عمان برگزار شد

شروع حساب‌شده

عراقچی: به مبنای مشترک مذاکراتی

نزدیک شدیم

ویتکاف: مذاکرات بسیار مثبت

و سازنده‌ای بود

صفحه ۲

دور بعد گفت‌وگوها شبیه هفته آینده با واسطه‌گری عمان برگزار می‌شود

چند نکته درباره مذاکرات

است. عراقچی همچنین تصریح کرد: «طرفین در این مذاکرات تعهد خود برای رسیدن به یک توافق با موضوع برابر را نشان دادند. نه ما و نه طرف آمریکایی دنبال مذاکرات فرسایشی با گفت‌وگو برای گفت‌وگو نیستیم». در ادامه وزیر امور خارجه توضیحات مهمی درباره محتوای مذاکرات مطرح کرد. عراقچی گفت: «مطلوب آمریکایی‌ها این است که توافق در کوتاه‌ترین زمان ممکن محقق شود و برای این منظور هم اصرار کردند اما این موضوع نیازمند مذاکرات و بررسی‌های بیشتر است. عراقچی سپس تأکید کرد: امروز به مبنای مذاکراتی نزدیک شدیم. وی ادامه داد: فضای جلسه به گونه‌ای بود که استمرار را نشان می‌دهد. در جلسه آینده وارد دستور کار مذاکرات می‌شویم. در کنار آن هم یک جدول زمانی خواهیم داشت. این اظهارات عراقچی نشان می‌دهد مذاکرات دست‌کم تاکنون و عراقچی که ایران و آمریکا در این مذاکرات به مبنای مذاکراتی نزدیک شدند، نشان می‌دهد زمینه برای توافق تا حدودی فراهم است. از سوی دیگر عراقچی گفت اراده طرفین نیز بر انجام توافق به صورت برابر است. بنابراین طرفین اراده توافق را نشان داده‌اند. مبنای مذاکره نیز تا حدودی مشخص شده است و وی وجود دارد، این شیوه مذاکراتی در واقع تضمینی برای اعتبار مطالب رد و بدل شده است.

۳- تا اینجا، هم محل برگزاری مذاکرات و هم نوع مذاکره، بر اساس خواست ایران بوده است. بنابراین می‌توان گفت مشخص شده تهدید حمله نظامی علیه ایران، اعتباری نداشته است. تهدید حمله نظامی برای اجبار و تحمیل موضوعات به ایران مطرح شده است اما دیدیم وقتی رئیس‌جمهور آمریکا هفته گذشته صراحتاً اعلام کرد مذاکرات شبیه به صورت مستقیم برگزار می‌شود، در عمل چندین اتفاقی نیفتاد. به هر حال وقتی رئیس‌جمهور آمریکا در اتاق بیضی کاخ سفید در مقابل دوربین خبرنگاران تصریح می‌کند مذاکرات به صورت مستقیم برگزار می‌شود اما در واقعیت اینگونه نمی‌شود، یعنی اینکه آمریکا هیچ اهرم فشاری برابر ایران ندارد که حتی بتواند شیوه مذاکره اولیه را منظور رئیس‌جمهور آمریکا اعلام کرده برگزار کند، بنابراین همین فقدان اهرم فشار موثر بر ایران برای برگزاری شکل مذاکره، نشان می‌دهد اساساً تهدید نظامی بر رفتار ایران تأثیری نداشته و نخواهد داشت.

امیرعباس نوری: مذاکرات روز گذشته عباس عراقچی و استیو ویتکاف در مسقط برگزار شد. چند نکته مهم درباره این مذاکرات قابل تأمل است:

۱- همه دیدند مذاکرات به صورت غیرمستقیم برگزار شد. تیم‌های ایرانی و آمریکایی هر کدام در یک اتاق مجزا حضور داشتند و مذاکرات با انتقال پیام‌های مکتوب توسط وزیر خارجه عمان بین طرفین انجام می‌شد، بنابراین ادعای هفته گذشته ترامپ مبنی بر برگزاری مستقیم مذاکرات میان نمایندگان ایران و آمریکا کذب محض بود. این موضوع دارای ۲ نکته مهم است:

الف- بی‌اعتبار شدن روایت ترامپ درباره مذاکرات ب- صداقت ایران در روایت مذاکرات و در نتیجه معتبر شدن روایت ایران از مذاکرات

۲- ترامپ مدعی شده بود مذاکرات شبیه در عمان به صورت مستقیم برگزار خواهد شد و حتی برخی رسانه‌های نزدیک به دولت آمریکا مدعی شدند کاخ سفید ایران را تهدید کرده در صورت عدم برگزاری مستقیم مذاکرات، آن را ترک خواهد کرد اما در عمل آنچه شد، به کرسی نشستن موضع ایران یعنی برگزاری مذاکره غیرمستقیم بود. اینکه موضع ایران برای غیرمستقیم برگزار شدن مذاکرات به کرسی نشست، نشان‌دهنده نهایت تعیین‌مندی عمان به عنوان میزبان مذاکرات را که اضافه دست برتر ایران در این مذاکرات و از همه مهم‌تر نیاز مبرم ترامپ به این توافق است. اگر به این موضوع، ماجرای تمایل آمریکا به میزبانی امارات و مخالفت ایران با آن و در نهایت تعیین‌مندی عمان به عنوان میزبان مذاکرات را که اضافه کنیم، به وضوح مشخص می‌شود ایران تا الان دست برتر را در مذاکرات داشته است. بنابراین پیش‌فرض‌هایی مانند تضعیف ایران پس از جنگ رژیم صهیونیستی و مقاومت، تا اینجا بی‌اساس و باطل بوده است.

است. شاید هم بتوان گفت مهم‌ترین موضوع مربوط به مذاکرات است. در کنار بحث تضمین‌ها، باید به موضوع مکانیسم ماشه نیز اشاره کرد. بدون تردید مکانیسم ماشه در این مذاکرات باید تعیین تکلیف شود. عدم تعیین تکلیف مکانیسم ماشه، می‌تواند خسارات زنجاری به ایران وارد کند. به هر حال اینها موارد مهمی است که بویژه پس از خسارت محض برجام و تجاری که ایران از آن خسارت محض به دست آورد، باید مورد دقت قرار گیرد. باید دید در دور بعدی مذاکرات چه تصمیمی درباره آنها اتخاذ خواهد شد.

۷- موضوع توافق موقت یا محدود، یکی از موضوعاتی است که برخی رسانه‌های آمریکایی طی روزهای اخیر درباره آن مطالبی منتشر کرده‌اند. با توجه به سابقه درج‌شده، نمی‌توان به صورت قطع در رد یا تأیید آن اظهار نظر کرد. از روز شنبه ۳۰ فروردین، مذاکرات جدی‌تر و مصداقی‌تر خواهد شد. باید دید در ادامه مذاکرات و با مشخص شدن دستور کار، طرفین به چه ایده‌هایی خواهند رسید. آیا با توجه به اصرار آمریکایی‌ها بر انجام یک توافق تا یکی ۲ ماه آینده، طرفین در نهایت به یک توافق موقت ابتدایی و ادامه مذاکرات برای رسیدن به توافق جامع رضایت خواهند داد یا اینکه باز هم باید شاهد زباده‌خواهی‌های همیشگی آمریکایی‌ها باشیم؟

در مجموع، اگرچه مذاکرات ایران و آمریکا در عمان، به تعبیر نمایندگان هر ۲ طرف سازنده بوده است اما در ایران بسیاری از مردم به خاطر بی‌اعتمادی به دولت آمریکا، هنوز قضاوت و برآورد قطعی در این باره ندارند. باید منتظر ماند و دید دولت آمریکا در ادامه مذاکرات چه رفتاری از خود نشان خواهد داد.

۶- به هر حال رضایت طرفین از دور نخست مذاکرات قابل توجه است. یعنی مبنای مذاکره و اراده توافق در طرفین مشهود شد اما این تازه شروع ماجراست. به عبارتی این گام اول است. اگر چه گام اول قابل توجه و مهم است اما تجربه مذاکرات ایران و آمریکا نشان داده تا رسیدن به توافق، هنوز مهم‌ترین مسائل، یا در واقع گام‌های اصلی باقی مانده است. توازن در اجرای تعهدات طرفین، در واقع مهم‌ترین اصل مذاکراتی است. هدف اعلامی دولت آمریکا از توافق، ممانعت از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای است؛ هدفی که با توجه به سیاست ایران در عدم حرکت به سمت ساخت سلاح، هر نوع محدودیت در برنامه هسته‌ای ایران می‌تواند به معنای تحقق آن برای آمریکایی‌ها باشد. به عبارتی حتی اگر سطح توافق، محدود به وضعیت ذخایر اورانیوم ۶۰ درصد ایران باشد، باز هم رئیس‌جمهور آمریکا می‌تواند نمایش خود مبنی بر ممانعت از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای را بازی کند. از سوی دیگر با توجه به سابقه برجام، ایران براحتی می‌تواند تضمین‌های لازم را درباره آن ارائه دهد. بنابراین نکته اصلی مذاکرات یا توافق احتمالی این نیست. هدف ایران از هر نوع مذاکره هسته‌ای، لغو تحریم‌هاست. این هدف باید در هر توافقی محقق شود. آیا آمریکایی‌ها حاضر به لغو تحریم‌ها هستند؟ یا به عبارتی قائل به توازن در موضوع تعهدات فی‌مابین هستند؟ سابقه ترامپ پر است از بدعهدی. او یک رئیس‌جمهور بی‌اعتبار در دنیاست. به همین دلیل باید دید تیم مذاکره‌کننده ایرانی برای تضمین تعهدات طرف آمریکایی، چه تدابیری اندیشیده است. موضوع تعهدات طرف آمریکایی و تضمین این تعهدات، یکی از مهم‌ترین مسائل در مذاکرات